

Kirándulás, biciklivel

– Meghívlak egy krigli sörre – mondta az öltözőben Tamás a barátjának, félhangosan, hogy a többiek ne hallják.

– Csak nem kölcsöndíjat akarsz fizetni a bicikliért? – nézett fel a lócáról Karcsi. – Mert akkor ne hívjal.

– Ugyan! – tiltakozott Tamás. – Kérdezni szeretnék valamit – mondta és kapkodva fűzte be a cipőjét.

– Tényleg – szólalt meg Karcsi. – Nem is mondtad, hogy sikerült a kirándulás.

Tamás felkapta a fejét és szinte durván vágta oda:

– Jól! Hogy sikerülhet egy kirándulás? Csakis jól.

Karcsi megrántotta a vállát. Magában elhatározta, hogy nem kérdez többet, nehogy azt gondolja Tamás, hogy a kerékpár kölcsönadása miatt jogosan faggatja. Izmos ujjával megpuhított egy cigarettát, komótosan rágyújtott és a plafon felé fújta a füstöt.

– Gyere – mondta kurtán Tamás, s magára dobta a zakót.

– A szekrényedet nem csukod be? – kérdezte Karcsi.

– Az istenfáját! – állt meg Tamás már az ajtóban, és visszasietett a vaslemezről készült, szürkére festett szekrényhez. Rávigta az ajtaját, markával összeharapta rajta a lakatot, kirántotta a kulcsot, és már viharzott is kifelé.

– De rohansz – mondta Karcsi.

– Szomjas vagyok. Mindég így vagyok, ha nagyon kimelózom magam és utána megfürdök.

Ennek bizonyításaként azonnal le is húzta a söröskorsó tartalmát, ahogy a sarki kocsmában a pincér eléjük tette az italt.

– A bicajt majd délután átviszem – mondta kissé kapkodva a sör után Tamás. – Letakarítom egy kicsit.

– Ugyan, ráérsz vele. Nem sürgős – bólintott Karcsi és nézte a barátját. Ismerte jól. Egyre azon járt az esze, mitől ideges most ez az ember.

– Te Karesz – szólalt meg hirtelen Tamás. – Ugye, te sokat jársz kirándulni a feleségeddel?

– Ühüm – motyogta Karcsi és kortyolt a sörből.

– Ha kiértek a műútra, te hol szoktál menni? Elöl vagy hátul?

– Nem értem.

– Hát, amikor nagy a forgalom és nem mehet egymás mellett a két kerékpár, te hol karikázol? – kérdezte újra Tamás és előredőlt a széken, mellét nekitámasztotta az asztal szélének.

– Mindegy – válaszolta közönyösen Karcsi.

– Hogyhogy mindegy?

– Hát úgy, hogy mindegy. Ha nem mehetek Kati mellett, akkor előtte vagy a háta mögött megyek. Csak ez a két lehetőség van. Nemde? – nézett fel barátjára Karcsi – Egyébként, miért vagy így begerjedve?

– Csak! – válaszolta röviden Tamás és csalódottan visszdőlt a széken.

Sokáig nem szóltak. Karcsi úgy vette észre, barátja megnyugodott egy kicsit. Azt is tudta, mennyire szemérmes, nem szívesen beszél érzéseiről, házaseletéről, feleségéről, ezért óvatosan kérdezte:

– Mária jól érezte magát?

– Miért Mária? – vágott vissza Tamás. – Ketten kirándultunk, én is ott voltam.

– Tudom – bólintott Karcsi. – De azt látom rajtad, sőt biztosan tudom, hogy te nem érezted jól magad.

Tamás felkapta a fejét, szigorú arcával ránézett barátjára, aztán két kezével hátrasímitotta szőke, kissé göndör haját és elnevette magát.

Erre nem számított Karcsi. Egy kicsit elcsodálkozott, aztán intett a pincérnek, két ujját a levegőbe bökve jelezte az újabb rendelést.

Tamás egy darabig fészkelődött, aztán beszélni kezdett:

– Tudod, annyira készültem erre a kirándulásra. Igaz, nem

az én találmányom volt, hanem Máriaé. Titeket akar utánozni, de talán igaza van. Sok a por abban a gyárban, ahol dolgozik. Úgy gondoltam én is, szívjon egy kis friss levegőt. Rendbe hoztam az én bicajomat, töletek elkértem a Katiét. Azt is leápoltam, megtisztogattam, leolajoztam.

– Felesleges volt – szolt közbe Karcsi. – Rendben van az a gép. Én tartom rendben.

– Nem érdekes – vontta meg Tamás a vállát és folytatta: – Mária bevásárolt, szombat este szépen becsomagoltam mindent a hátizsákba. Vasárnap már hajnalban felébredtem. Kinéztem az ablakon. Szébb időt nem is tudtam volna elképzelni. Minden stimmelt ehhez az első kirándulásunkhoz. Igaz, reggel egy kicsit összevitakoztunk, mert Mária az opartos bő szoknyáját akarta felvenni, de én kijelentettem, hogy csak nadrágban jöhet. Hogyne, majd mindenféle pacák nézhesse az úton a combját. Egyébként is ott áll az a drága lastexnadrág a szekrényben. Ha már megvan, viselje. Nem igaz? No, szóval mégiscsak elindultunk. Mária ment elől, én utána a hátizsákkal. Később mellette karikáztam, még beszélgettünk is. De amikor kiértünk a nagyforgalmú útra, ott aztán megint csak előreengedtem, mert a KRESZ se engedi a két kerékpárt egymás mellett, de meg annyi gépkocsi, motor száguldott mellettünk, hogy másképp nem is lehetett. És akkor majdnem baj történt. Mária valamit hátraszólt nekem, hátra is nézett, s közben a kormányt balra rántotta. Kis híja, majdnem elütötte egy szembejövő örült autós. Beletapostam a pedálba, és megelőztem Máriaét. Még a veríték is kivert. Így mentünk sokáig. Arra gondoltam, inkább engem üssön el valami száguldó, mint Máriaét. De egyébként is, én jobban ismerem az utat, nekem kell vezetni. Igen ám, de akkor meg az kezdett idegesíteni, hogy nem látom, nem tarthatom szemmel Máriaét. Lassítottam és intettem neki, hogy menjen előre. Azt hittem, az majd megnyugtat egy kicsit, ha állandóan magam előtt látom. Mondanom se kell, hogy ez is csak addig volt jó, amíg el nem zúgott egészen közel hozzánk egy gépkocsi. Udváriasság ide, udvariasság oda, megint előrevágtattam. Te Karesz! – sóhajtott fel Tamás – én akkor már annyira pipa lettem, mint még talán soha. Gondoltam mindenféleképpen. Egyszerűen nem voltam képes eldönteni magamban, hogy mi a helyes. Elöl menni vagy hátul. Hát én végképp elöl maradtam. Nagyon idegesített, hogy nem látom állandóan magam előtt Máriaét, ezért sokszor hátratekintgettem. Ő meg mosolygott.

Tamás elhallgatott, megcsóválta a fejét, mintha még most is elégedetlenkedne. Kortyolt a sörből, és folytatta:

– Végre odaértünk arra a nyamvadt, divatos fürdőhelyre. Tudod, ott lejjebb, a tó partján kiválasztottam a bokrok között egy jó helyet. Mária csak állt a kis tisztás közepén. Arca kipirult, ragyog a szeme. Mondom neki, mit ácsorogsz? Szedjél egy kis száraz gallyat a szalonnasütéshez. Ki se fújhatja az ember magát – így nekem vissza. Káromkodni lett volna kedvem, de inkább lenyeltem. Megraktam a tüzet, nyársakat vágtam, elkészítettem rájuk a szalonnát, vereshagymát. Hozzákezdünk. Forgatjuk a nyársat. Látom, a füst marja Mária szemét. Mondom neki, cseréljünk helyet. Jó ott neki – mondja, és meg sem mozdul. Ha neked jó, akkor nekem is jó – gondoltam magamban. Szépen sült a szalonnám, bevagdalt teteje kinyílt, mint a tangóharmónika, az elébe szűrt vereshagyma pedig megdinsztelődött a rajta átszorgó forró zsírtól. Levettem. Amíg elfordultam egy fél percre, Mária beleejtette a szalonnáját a tűzbe. Ekkor már ordítani szerettem volna a dühtől. Mária látta, hogy ideges vagyok, vigasztalt is, hogy ő nem is szereti a sült szalonnát, csak a róla zsírozott kenyéret. Jól van – mondom neki. Ül csak félre, aztán egyél, amíg meg nem dermed a kenyéren a zsír. Ő meg csak nem mozdul, azt mondja, megvár engem. Ne várjal, hanem egyél, mordultam rá. Megvonta a vállát és arrébb ment. Fél szemmel figyeltem. A hátizsákban kotorászott, aztán nekilátott kibontani az egyik májkonzervet. Mi az isten csudáját akar ezzel a konzervvel – gondoltam magamban –, hiszen még azt sem tudjuk egy ültő helyünkben megenni, ami most körülöttünk van. Látom, hogy az ujjával akarja felfeszíteni a körülvágott konzerv tetejét. Már éppen szólni akarok, hogy ne tegye,

amikor végigkarcolta a keze fejét. Először lopva rám pillantott, aztán a szájához kapta a kezét. Elkezdtem ordítani, hogy nekem most már elegendő van ebből, meg efféléket. Leteszem a nyársat, megyek oda hozzá, hogy megnézzem a kezét. Azt hiszed – nézett mereven Karcsira – megmutatta? Nem, pajtás! Az istennek se. Csak néz rám a könnyes szemével, és ezt kérdezi: „Uristen, kihez mentem én feleségül?” És elkezdett pityeregni. „Kihez? – kiabáltam. – Majd mindjárt bemutatkozom neked. Novák Tamás szerszámlakatoshoz”. Ezt mondtam. Karcsi közömbösséget tette, gyufaskatulyával játszott az asztalon. Forgatta maga előtt, mutatójával a doboz sarkára lépve, felpörgette a levegőbe, egészen a söröskorsó szájáig.

– Figyelsz te? – kérdezte meghökkenve Tamás.

– Hogyne – válaszolt Karcsi. – Legutóbb azt mondtad, Novák Tamás szerszámlakatoshoz – és elmosolyodott.

Tamás legyintett, mint aki megsértődött, nem sok hajlandóságot mutatott a további beszélgetésre.

– Történt még valami? – kérdezte később Karcsi óvatosan.

– Ha tudni akarod, történt – kapott a kérdés után Tamás.

– A sörügy a halászcserében.

– A sörügy? – húzta fel a szemöldökét Karcsi.

– Igen, ha tudni akarod. Félórát ücsörögtünk a kerthelyiségben, a pincér ránk se hederített, pedig többször odaszóltam neki. Tudtam, hogy Mária nagyon szomjas, de nem szólt egy szót se. A mellettünk lévő asztalnál egy család ült. Ezt akkor vettem észre, amikor a kisgyerek elkezdett sírni az anyja ölében. Nahát, gondoltam magamban, még csak ez hiányzott. Lehetetlen volt nem odafigyelni. Azok még mielőttünk jöttek, enni akartak, mert a kisgyerek ezt nyávogta állandóan: „Anyuuu, éhes vagyok.” Néztam az embert, az csak ült, mint valami szobor a színes ernyő alatt és törölgette izzadó homlokát. Szóval, legszívesebben már elmentem volna, mikor a mi asztalunk mellett rohant el a pincér. Mondanom sem kell, elkaptam a fehér frakkját és megkérdeztem, hogy minket miért nem szolgál ki. Mit gondolsz, mit mondott? – nézett erősen Karcsi szeme közé Tamás. – Azt mondta, hogy ne durváskodj. Erre én felálltam. Mondom neki, hozzon ide sört, oda, a másik asztalhoz meg amit kérnek, és hozza magával a panaszkönyvet is. Erre nagy pimaszul azt mondja nekem, hogy a sör meg a panaszkönyv egy tálcán nem fér meg. Mária csitítani kezdett, mert már az egész kerthelyiség odafigyelt. Azt hiszem, valami olyasmit mondtam a pincérnek, hogy ruhástul fürdetem meg a tóban. Kijött a főnök is, aki aztán gyorsan intézkedett. Szóltanul ittuk meg a sört, ami olyan hitvány és meleg volt, nohát tudod...

Amikor elmentünk végre innen, láttam, evett a család is, amelyik mellettünk ült. Az ember habzsolta a halászlét, fel se nézett. Micsoda pacákok vannak a világon!

Karcsi bólogatott, aztán csendesén megszólalt:

– Én szájba vágtam volna a pincért, vagy adtam volna neki egy tizes borralalót, előre. A vendéglátónál csak ez a két eset lehetséges.

– Persze, nehogy azt gondold, hogy ezzel vége volt a napnak – folytatta Tamás. – Ahogy kijöttünk a kerthelyiségből, azt mondja Mária, hogy ő többet sehova se megy velem, mert állandóan cirkuszolok, nyüzsgök, beleavatkozom mások dolgába is és emiatt lesül a képéről a bőr. Hát ez aztán, pajtás, nagyon fáj. Anyira meglepett, hogy még ordítani sem tudtam. Csak ballagtam mellette és arra gondoltam, hogy most nagyon igazságtalan volt Mária. Én azt akartam, hogy az a vasárnap, az a kirándulás a lehető legjobb legyen. Én nagyon akartam, hogy éppen ő, Mária, a lehető legjobban érezze magát. Én azt akartam, hogy minden nagyon szép és jó legyen, hogy neki a kisujját se kelljen mozdítania...

– Éppen ez volt a baj! – csapott le rá váratlanul Karcsi. Tamás értetlenül nézett a barátjára.

– Igen. Éppen ez volt a baj – ismételte meg Karcsi.

– Miért? Nem értem.

– Nem érted, nem érted – csóválta a fejét Tamás. – Hát ide figyelj, pajtás! Miféle kirándulás az, ahol az ember nem teheti azt, amihez kedve van? Hogy érezheti magát az a fiatalasszony, akit még a szélől is óvnak nyár közepén egy tó

partján? Látszik, hogy nem voltál még kirándulni. Miért nem engedted, hogy szoknyában menjen? És csak egy jót kellett volna kacagni azon, hogy beleejtette a szalonnát a tűzbe. Amikor pedig megkarcolta a kezét, a zsebkendővel kellett volna bekötni, nem pedig ordibálni.

Tamás tágra nyílt szemmel hallgatott. Karcsi gondolkodott egy kicsit, lassú mozdulatokkal eltolta a cigarettavéget a hamutartóban és csendesebben így folytatta:

– A tó partján, a bokrok között másképp telik el a nap, mint bent a városban, vagy a lakásban. Sok minden egészen váratlanul előfordulhat. Ilyenkor mindig arra kell törekedni, hogy ezek a váratlanságok minket, a mi jókedvünket szolgálják. Egyébként is, tudod, vannak olyan dolgok, amelyeket hagyni kell gurulni a maguk útján, a maguk sebességével, a maguk tehetetlenségével. Egy egyszerű kirándulástól ne várj többet, mint amit adhat. Ne akarj kényeztetést belőle. Még akkor sem, ha egy évben egyszer kerül sor rá. Ha arra törekszel, hogy egy nap alatt pótolj sok mindent, amit hosszú időn keresztül elmulasztottál, ha ezt nagyon akarod és túlhajtod, akkor éppen az ellenkező eredményhez jutsz. Én, pajtás, ezt már megtanultam.

– És a sörügy? És a panaszkönyv? – kérdezte szinte dagogva Tamás. – Abban sem volt igazam? Ott is feleslegesen nyüzsgöttem?

– Nem, pajtás, – válaszolta határozottan Karcsi. – Abban teljesen igazad volt. Ilyen eset miatt már én is összezördültem Katival. Valahogy ő sem érti, hogy az ember nem változik meg az által, hogy levette a munkásruhát és ünneplőbe öltözik...

Tamás mozdulatlanul nézett maga elé. Valami nagy nyugalom szállta meg. Sokáig nem szólt. Aztán ránézett a barátjára és halkán megkérdezte:

– Mondd, Karesz! Mitől van az, hogy az ember nagyon akar valami jobbat attól, ami van? És miért borul ki olyan egyszerű kérdéstől, hogy elől menjen vagy hátul? Mondd, mitől van ez?

– Nem tudom, pajtás.

Megitták a maradék sört, kiléptek a füstös kocsmából az utcára. A sarkon szóltanul kezét fogták. Karcsi egy pillanatra még visszatartotta barátja kezét és megkérdezte:

– Nem gondolsz te arra, Tamás, hogy te nagyon szereted Máriát?

Tamás nem válaszolt. Bal kezéből jobb hóna alá csapta az aktatáskát, két kezét zsebre vágta és elindult. Karcsi az utca-sarkon maradt és nézett utána. Néhány lépés után Tamás megállt, visszafordult. Végignézett az utca macskakövein, a házakon, a poros levelű, elhízott törzsű gesztenyefákon. Aztán kikapta hóna alól a táskát, széttárta a karját, nagyot nevetett, sarkon fordult és továbbment.

NAP FÁBIÁN

Gyermek- versek, felnőtteknek

1.

két király poroszkál
bolondabb a bolondnál
lábuk előtt tekereg
kilenc kócos holdgyerek
szolgálójuk szél s a nap
fejükön lapukalap
zsebükben a glória
arcuk arany bronz lila
foguk között furulya
minden ember félreáll:
„nézd ott ballag két király
a palástjuk csupa rongy
nem egy bolond két bolond”
mennek mennek csendesen
házak alatt kerteken
várják őket a lányok
boldogok a királyok

2.

állnak az álmok
betakarózva
róka szeméből
fagy hull a hóra
fagy hull a hóra
fagy hull a rétre
csak az ég szárad fenn
kötélre téve
szalad a reggel
kiszakadt zsebbel
pirosra csípve
felcicomázva
állnak az álmok
kitakarózva
kék tenyerükben
virít a málna

ERDŐS ISTVÁN

Az utolsó kilométerek

Bálint, a legkisebb fiú egy divatos slágert dúdolt; lábát az ablak alatti fűtőtestre tette, vállát az ablaknak szorította, loboncos-bozontos fekete fejét jobbra-balra ingatta a dallam ütemére. Ő nem tudott ultizni, énekelt. Nézte a leszálló alkonyatot, a napkorong előtt hanyatvetődő távoli villanyoszlopokat. A kalauz, amikor belépett, szimatolva magasra tartotta az orrát, sarkával visszarúgta az ajtót, megemelte hatalmas jelvényét, a fényesen csillogó lyukasztót, rögtön kiszúrta magának a legkisebb fiút, gorombán rákiabált, hogy befojtassa a dalt.

– Coki, te! A cigány istenedet! Ne hangoskodj, mert kilyukasztom a füled.

Béla kezében megállt a meglengetett pirosheles. Az öccsére nézett aztán a kalauzra. Hosszan figyelte a nagydarab embert, a kékeszürke egyenruhája alól kidülldő hájpárnát, szőrös nagy kezét, vörös arcát, a csillogó szerszámot. Idő kellett hozzá, sok idő, hogy az ideges remegés elüljön a szája sarkában, idő kellett, hogy a combjában, derekában, vállában feszülő, lökődő rugókat megfékezze, ülve maradjon, hogy nyelve a benuulásból mozdulni tudjon, hogy hang jöjjön ki a torkán. Jobb kezével barátságosan megveregette öccse karját, ballal a hústorony kalauz elé ejtette a földre a piroshelest.

– Kilyukasztod az anyád, te hülye-állat, aki így lépsz be az emberek közé...

Bálint leült, mereven hátradőlt az ülésen, sötétbarna nagy szemében riadalom, szomorúság törölte le a szemlélő nyugalom friss csillogását. Biztos volt már benne, hogy ezen a péntek estén nem érkeznek haza úgy, mint más családjukhoz megtérő, fáradt-csendes munkás emberek, ezen az estén sem lehet virágot vinni csupaósz anyjának a piaci sarokról, s mikor nevetve szabadkozik, hogy ő virágot kapna, vázába tenni a nagy asztalra a csokrot, s meghitt vacsora után most sem lehet fehér inget venni, klubba készülni, lányokhoz simulni. Érezte, hogy ellenkezése mit sem ér, őt is magával ragadja Béla haragja, s a gyűlölet, amely oly hirtelen támadt, mint villámoson csattanó nyári zápor szokott a faluvégről indulni a major szalmakazlái ellen, pattanásig feszíti minden porcikáját, szája kiszárad, térde megremeg, szorító-bénító vakság, süketség kerülgeti, olyan blokkoltság, amelyiknek a rácsából csak görcsösen kiűt az ember, és lesz, ami lesz alapon ugrik előre...

A kalauz visszalépett egyet, balkezelével megfogta az ajtó ki-

lincsét a lyukasztót arca elé emelte figyelmeztetően. Hangja rekedt volt az izgalomtól, arca még jobban kivörösödött.

– Fenyegetni mernek engem. Huligánok! Na, várjanak csak! Sarkon fordult, bevágta maga mögött az ajtót, s elindult, hogy legalább két kollégát hívjon segítségül a huligánok megfékezéséhez. Béla keserűen nevetett, aztán combját csapkodta csinált jókedvében. A két ultipartner hallgatott. Bálint kilépett a kártyázók között, s felvette az ajtó elől a piros hetest, Béla térdére tette.

– Játsszatok csak nyugodtan! Én majd a peronon kiszellőztetem a fejem.

Először a vécébe ment. Megmosta az arcát, majd a peron mindkét feljaro ajtaját szélesre kitárta. Az erdő, amely mellett robogott a vonat már fekete-zöld volt, ijesztően mozdulatlan. A becsapódó levegő Bálint hosszú fekete haját szét-söpörte, szemébe vágta lobogtatta. Ha a peron közepére állt, ahonnan pont a szomszéd kocsiiba látott, csak a huzat erejét érezte. A szomszéd kocsi teljesen üresnek látszott, a padok között nem moccan senki. A kocsi első része sötét volt, másik felében égett a villany. A kalauznak nyoma sem volt, ameddig ellátott. Benn a kocsijukban Béla már keverte a kártyát, osztani készült. Kiálló nagy arccsontjain táncolva mozgott a bőr, amint kétszer-háromszor dühösen beleharapott a füstös levegőbe. Bálint látta a szájmozgásáról, hogy a kalauzt szidja, s a harapások, vicsorgó fogcsattogtatás nevetetőnek szánt háttér szövege az: elharapom a torkát, ha visszajön...

Bálint újra a szomszéd kocsi felé fordult – ahonnan a kalauznak jönnie kellett. De csak Béla szögletes arcát látta újra maga előtt. A szeme haragját, arcizmai rángatását. Ameddig visszaemlékezett kisgyerekkorukra; Béla mindig fékezhetetlen, nehéz gyerek volt. Kisiskolás korában sem tűrte el a hangos szót, a durva feddést, pálcát: tízévesen hasbarúgott egy vénkisasszony tanítónőt, aki a pajeszát húzgálta, hogy szóra bírja. Az iskola testnevelő tanár-igazgatója kíméletlenül elverte: Béla egy éjszaka viszonzásul beverte az igazgatói lakás utcai ablakait.

Az igazgató nem nyúlt hozzá többé, csak sűrűn emlegette az iskolai évek során az akasztófát, ahol Béla majd végezní fogja. S ha nem is az akasztófa, de jött a felfüggesztett ítélet. Négy hónap felfüggesztve. Verekedésért, garázdaságért. Egy éve sincs. Népünnepe, búcsú a folyóparton, Béla összeakaszodik a céllövölde előtt egy italos kiskatonával, gyors pofonok csattannak el, aztán Béla előreugrik, ökle, mint egy kalapács vágódik a katona arcába: álcsonttörés. Mondják; szerencsés dolog volt a felfüggesztett ítélet. De később is az egész falu arról beszélt, hogy Béla előbb-utóbb ügyis börtönbe kerül indulatos természete, bivaly ereie miatt. Bálint tudta, érezte, ha a goromba kalauz társaival visszatér, olyan verekedés lesz, amelyet Béla már tényleg nem úszhat meg börtön nélkül, lezárás nélkül. Ezért jött ki a peronra, ezért várt a kalauzra, maga akarta elintézni saját ügyét. Béla ne keveredjen bele! Büntessék meg őt ötven forintra vagy százra, vagy amire akarják, csak verekedés ne legyen. Ezek a vasutasok ugyanis olyan urak, hogy azt csinálnak, amit akarnak, de ez a kalauz még disznómód goromba is, alighanem ittas is, semmi jót nem lehet tőle várni. Hatósági közeg. Amit ő mond, azt hiszik el a rendőrségen. Ne legyen itt verekedés! A vonat csendesebb futással dombra kapaszkodott, Bálint kihajolt a nyitott ajtón, egy állomás távoli fényei közeledtek. Az utolsó állomás falujuk előtt. Talán le kellene szállni itt – gondolta Bálint – nyolc kilométert gyalogoljanak inkább, mint veres verekedés után vonuljanak a rendőrségre. Legyintett, tudta, Bélát nem lehet megszédíteni ilyesmire, ő bizik a maga igazában, a maga erejében.

Mikor a kis állomáson fékezett a vonat, Bálint megint kihajolt. Az utolsó kocsiából leugrott a vörös arcú hústorony kalauz, aztán még két férfi kollégája, végül egy nő. Futottak előre, s mire a vonat újra nekilódult a kapaszkodónak, mind a négyen Bálint alatt kapaszkodtak a lépcsőn. A vörös arcú lyukasztójával Bálint lábfejére csapott, aztán lökték befelé a peron közepébe, Bálint a vécéajtónak esett, beszélni próbált.

– Kalauz bácsi, kérem... Én... A kalauznő kapott Bálint karjáért, megragadta húzta maga után.

– Befelé! Az anyád...

A férfiak hátulról lökdösték. A hústorony káromkodott, mint a záporosó.

Bálint még egyszer megfordult volna, hogy beszéljen, de nekilökték az ajtónak. A zajra csak most eszméltek fel a kártyázók. Béla, mint tigris ugrott az ajtó felé, a kalauznő megrettent feldúlt arcától, inkább elengedte Bálint karját, hogy kezét maga elé kapja. Béla ott állt lihegve az ajtókeretben. Nézte öccse kérő arcát fátyolos szemét, majd sorra a négy kalauzt. Az utipartnerék Béla mögé sorakoztak szorosan, elszántan.

A hústorony kalauz felemelte az öklét, hogy a lyukasztóval lecsap Bélára, Béla ugrani készült, de Bálint gyorsabb volt. A kalauznő mellett a nyitott peronajtóhoz lépett, s kiugrott a sötétségbe. Kövek gördülő zaját hallották, majd valami fémes pendülést. Béla meghúzta a vészféket. Mire megállt a vonat, a kalauzok, az utizók sorra leugráltak, s rohantak visszafelé a sinek mentén. Az ablakok a vonaton sorra lecsapódtak, megteltek kíváncsi fejekkel. Mi történt? kérdezték min-

denfelől. Egy-két utas leszállt, s elindult a visszafelé rohanók után.

A többieket messze megelőzve Béla futott elől, s képtelenségnek érezte, hogy alig néhány másodperc alatt ilyen rettenetesen messzire elhaladt a vonat attól a helytől, ahol Bálint kiugrott. Lassította futását, nehogy elvétse a helyet. Már mellette lihegett a goromba kalauz lámpáját lóbálva, majd a kalauznő is nyomukba ért.

Bálint egy táviróoszlop tövében feküdt. Mikor Béla föléhajolt, megemelte a kezét, látszott, hogy még él. Füléből, szája sarkából vér szivárgott. Béla kiegyenesedett mellette, nekidőlt a táviróoszlopnak, hagyta, hogy a kalauzok, utasok fel-emeljék öccsét. Béla a vonat távoli sötét tömbjét nézte me-reven, s a két vörös pontot az ütközők fölött. Kegyetlen ha raggal szorította össze a fogait. Percekig állt mozdulatlanul. Párásodó tekintettel elmosódott alakokat látott a vonatra kapaszkodni, s csak akkor indult meg lassan a sinek mentén a vonat után, mikor az két-három rövid fütty után újra nekilendült a domboldalnak...

Tamás István versei

Ördögszekér

meg paták
zörgése ráz
Dülőutak kerékvágásán
tengelyét-tört
história hever

Előtte
tajtékos tébolyult ló
a szó
S a gondolat
lőcsöt ragad
hogyan megfenyegesse
az Istent

Buborékok

úsznak
a vízen
Pásztákban hull
a májusi zápor
S ott távol
szavaim
viszhangra várnak

Egy ázott kis
vincellérbogár
száll
meztelen vállamra
S én a kakukkfű
tartós illatában
megmártom emléked

Számadás

nyers
pecsenyéjén rág
megritkult fogam
harminckettő
volt
vala –
ha ha
s van
harmincnégy
évem

Ebből szépen
elbitangolt kettő
s százszor szebb öt
mert
tanító is voltam
s nyugdíjam hej
majd kilencszáz kemény
aluminiumban
s kölcsön harmincéves
mint ama háború
vers vagy százhusz
sej de kiadatlan
Életem álom
kép meg képzavar
Fényes hajnal
oltárát emelve
a kutyafáját még sem
a csillogásba
vakultam bele

Mikszáth

tenyeredből
pacsirták röppentek
a szivárvány fölé
csőrükben
sírás és nevetés
százszorszép csokrával

Bánatban vígságban
egy népet emeltél
föl
oda
hol a szívek
csengő gyermeknevetés
arany
virágkelyhét nyitják
s kihajt a gondolat
a kézfogásokban

Im elhoztuk eléd
görcsös gyökerekkel
világodnak értői
e tájban
fogadd
fogadd megőrzésünk
vasárnapi
palóc koszorúját

Zöld

búzában
de keskeny a
gyalogút
bánatom mély
s csillag-magos
mint a kút

Pipacs nyitó
szép ígéret
kivirul
s hátam mögött
lányok könnye
lángra gyúl